

**Hecos for Ethics – Higher
Education and Companies
FOsteRing ETHICAl Skills**

HECOS for Ethics Manuál (Pokyny, Návod)

"Manuál pre plánovanie tréningov projektu HECOS FOR ETHICS"

August 2016

Autor: Rosto Solidário, mimovládna organizácia, Portugalsko

V spolupráci s: Organisation for International Kooperation and Solidarity Onlus and AICCRE - Taliansko; Voka - Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen and Odisee-Hogeschool - Belgicko; InnoSpectrum- Maďarsko, Technická Univerzita Košice a Prešovská regionálna komora SOPK - Slovensko; Stockholms Universitet – Švédsko.

Podpora Európskej komisie pri tvorbe tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odzrkadľuje len názory autorov a Komisia nemôže byť zodpovedná za akékoľvek použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Obsah	3
ZOZNAM SKRATIEK	4
ZHRNUTIE	5
1. SKÚSENOSTI HECOS — TRÉNINGOVÉ KURZY	6
Neformálny tréning	6
Formálny tréning	7
Záverečné hodnotenie	8
Skúsenosti HECOS: štyri možnosti	8
2. SKÚSENOSTI HECOS — PRAKTICKÝ TRÉNINGOVÝ MANUÁL.....	9
Chcel by som zorganizovať vzdelávací program HECOS	9
Chcel by som sa zúčastniť vzdelávacieho programu HECOS	9

Zoznam skratiek

AICCRE- Associazione Italiana del Consiglio dei Comuni e delle Regioni d' Europa – Federazione Veneta

Talianska asociácia Rady európskych obcí a regiónov – Federácia provincie Veneta

CSO - Civil Society Organisation - Organizácia občianskej spoločnosti

CSR – Corporate Social Responsibility – Sociálna zodpovednosť spoločnosti

EC – European Commission – Európska Komisia

ECTS - European Credit Transfer System - Európsky systém prenosu kreditov

EQF – European Qualification Framework - Európsky kvalifikačný rámec

HECOS - HECOS for Ethics: Higher Education and Companies FOsteRing ETHICal Skills

Vyššie vzdelávanie a podpora etických zručností v spoločnostiach

NGO – Non-governmental organisation - Mimovládna organizácia

NGOD - Non-governmental organisation for development - Mimovládna organizácia pre rozvoj

Zhrnutie

"HECOS for ethics (HECOS) je celosvetová sieť ponúkajúca tréningové príležitosti v oblasti zručností, postojov a vedomostí v spolupráci s tromi rôznymi zainteresovanými stranami (spoločnosťami, mimovládnyimi organizáciami, poskytovateľmi odbornej prípravy), ktorých cieľom je udržateľný spôsob života a práce".

HECOS for ethics - Vyššie vzdelávanie a podpora etických zručností v spoločnostiach (HECOS) sa prvýkrát začal ako trojročný projekt realizovaný AICCRE od roku 2014 do roku 2017, financovaný programom Erasmus + prostredníctvom talianskej národnej agentúry. Cieľom tohto projektu je vyvinúť nové metódy a nástroje na hodnotenie a certifikáciu výsledkov vzdelávania v rámci európskeho kvalifikačného rámca (EQF), posilnenie neformálneho vzdelávania ako nástroja na uspokojenie podnikov, občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, podporiť prijatie Sociálnej zodpovednosti podnikov (CSR) zo strany súkromného sektora.

Uznávajúc pôsobenie neformálneho vzdelávania a skúseností ako hlavnú príležitosť na štúdium a časom aj na zmenu života, HECOS ako sieť ponúka svojim účastníkom trojstupňovú cestu s cieľom rozvíjať etické zručnosti, ktoré sa môžu uplatniť v praxi CSR. V prvom rade sa účastníci zúčastnia neformálneho vzdelávania, po ktorom nasledujú skúsenosti z terénu. Po ukončení sa pre účastníkov uskutoční záverečné stretnutie s cieľom posúdiť skúsenosti z výučby a využiť následné opatrenia. Organizácie ako Mimovládne organizácie, Spoločnosti, Obchodné a priemyselné komory, Univerzity a Poskytovatelia odbornej prípravy sú hlavnými cieľovými skupinami HECOSu. Každá organizácia môže vybrať jeden alebo viac modulov, ktoré sú predmetom záujmu zo sady návrhov a odtiaľ čerpať skúsenosti, ktoré chce poskytnúť svojim študentom, spolupracovníkom, odborníkom atď.

Prvým cieľom HECOSu bolo posilniť úlohu etických kompetencií v Európskom kvalifikačnom rámci (EQF) pre manažérov tým, že vytvorí inovatívny a atraktívny vzdelávací formát. Tento formát by obsahoval, vyhodnotil a uznal výsledky vzdelávania a stanovil spoločné výsledky vzdelávacích štandardov súvisiacich s etickými Kompetenciami a zároveň rozvíjal organizačné zručnosti v neformálnom a formálnom vzdelávacom kontexte.

Druhým cieľom bolo uľahčiť obohatenie etických zručností v manažérskych učebných osnovách a podporiť propagáciu Sociálnej zodpovednosti spoločnosti (CSR) v odvetví terciárneho vzdelávania a vzdelávania podnikov zvyšovaním povedomia súkromných spoločností o otázkach týkajúcich sa ľudských práv, životného prostredia, využívania pôdy a zdrojov; hodnôt, ktoré sú súčasťou oblasti etických zručností EQF pre manažérov.

Tretím cieľom bolo vytvoriť sieť spoločností, ktoré majú záujem experimentovať s inovačnými tréningovými metódami neformálneho a formálneho vzdelávania pre dospelých o otázkach životného prostredia a ľudských práv zameraných na zlepšenie organizačných a manažérskych zručností prijatím pozitívnych skutočností v Oblasti sociálnej zodpovednosti spoločnosti, miestnej, národnej a medzinárodnej solidarity.

Manuál pre plánovanie tréningových skúseností HECOSu má za cieľ poskytnúť všeobecné poznatky o návrhu tréningových skúseností HECOSu. Preto sa organizuje v nasledujúcich sekciách:

- 1) trojstupňová metóda učenia a 2) manuál pre praktické školenia.

1. Skúsenosti HECOS – Tréningové kurzy

V posledných rokoch je na vzostupe hľadanie nových spôsobov ako trénovať výkonných riaditeľov a manažérov v podnikoch tak, aby rozvíjali manažérske a organizačné zručnosti. Takýto typ tréningu si vyžaduje nie len formálne vyučovanie, ale hlavne čoraz induktívnejšie metódy, ktoré umiestnia študujúceho do konkrétnej skúsenosti, do reálnych problémov a tak podporujú jeho schopnosti riešiť problémy a vyvíjať organizačné stratégie v skupinách.

Skôr než je inštitúcia začlenená do HECOSu, musí si zvoliť špecifickú oblasť, v ktorej chce podporiť zlepšenie etických zručností podľa svojich cieľov a očakávaní. Stať sa lídrom v uskutočňovaní vzdelávacích metód podľa iniciatívy HECOS je na samotnej zúčastnenej univerzite/poskytovateľovi tréningu, podnikateľskej spoločnosti alebo MVO, aby sa začala uberať cestou vzdelávania HECOSu. Napriek tomu, že výukové úrovne prichádzajú postupne, inštitúcia, ktorá vedie proces vzdelávania, by mala plánovať skúsenosti ako celok. Týmto spôsobom je možné vytvoriť neformálne tréningy, ktoré lepšie vyhovujú požiadavkám inštitúcií a v konečnom dôsledku aj nimi vysielaným účastníkom. HECOS navrhuje osem špecifických oblastí, tém, v ktorých môžu inštitúcie a účastníci rozvíjať zručnosti Etických kompetencií a kompetencií Udržateľnosti. Korešponduje s ôsmymi modulmi, ktoré prezentuje Tréningový Manuál a Tréningový katalóg. Navyše, existuje aj tréningová možnosť „prierezových problémov“, v ktorých sa sústreďujeme na usmernenie riešenia spoločných problémov a / alebo súčasne s dvoma alebo viacerými z 8 modulov. Témy / moduly sú výsledkom prieskumu uskutočneného pod vedením Univerzity v Štokholme začiatkom roku 2015 s úzkym prepojením na potenciálnych účastníkov a partnerov HECOS. Výsledkom správy z prieskumu je, že v oblasti CSR a v oblasti Udržateľného rozvoja, medzi respondentmi boli nasledujúce témy považované za najviac relevantné pre rozvíjanie kompetencií: Ľudské práva, Práca, Životné prostredie, Ochrana a bezpečnosť, Antidiskriminácia, Protikorupčnosť, Riadenie dodávateľského reťazca a Zodpovednosť na trhu.

Rozvoj etických kompetencií v rámci iniciatívy HECOS implikuje trojúrovňový výukový cyklus, ktorý je zakotvený v už spomenutých koncepčných a metodologických princípoch. Tri úrovne sú sekvenčné a mali by byť implementované v poradí, ktoré je: 1) neformálny tréning, 2) neformálna skúsenosť, 3) konečné hodnotenie.

Neformálny tréning

Neformálny tréning ako prvá úroveň HECOSu je tréningový kurz v triede založený na neformálnych vzdelávacích metódach. Cieľom kurzu je školenie a príprava účastníkov HECOSu pre nasledujúcu fázu tréningu: ich skúsenosti na teréne. Je na inštitúcii, aby rozhodla a vypracovala plán školení. Účastníci sa môžu zúčastniť jedného alebo viacerých tréningových modulov v závislosti od konkrétnej vybranej oblasti (tí).

Každý modul má odlišný rozsah tém, ktoré zahŕňajú rozdielne možnosti kontextov a očakávaní. Navyše existujú štyri rozvrhové možnosti v rámci každého modulu. Tieto možnosti dovoľujú každej inštitúcii, aby si upravila svoj tréningový plán podľa dostupností časových a finančných zdrojov.

Ideálne počas troch úrovni tréningového procesu by sa malo rozvinúť partnerstvo medzi podnikateľskými spoločnosťami a obchodnými a priemyselnými komorami, poskytovateľmi tréningov (t.j. univerzitami) a organizáciami občianskej spoločnosti (t.j. MVO).

Ideálne počas troch úrovni tréningového procesu by sa malo rozvinúť partnerstvo medzi obchodnými spoločnosťami a obchodnými a priemyselnými komorami, poskytovateľmi tréningov (t.j. univerzitami) a CSO (t.j. MVO).

- Podniky, univerzity a MVO sa rozhodnú, či sa zapoja do HECOSu a budú viesť procesy (individuálne alebo ako skupina), sledujúc skupinu účastníkov a načrtnúc plán HECOSu založený na očakávaníach skupiny a inštitúcie (oblasť/modul, časové obmedzenie, rozvrh, skupiny trénerov, kontext neformálneho tréningu a lokalita);
- Poskytovatelia tréningu / univerzity pripravujú a uľahčujú neformálny tréning a tiež uskutočňujú konečné hodnotenie výučby. Prípadne tréning môže byť zabezpečený konzultantom alebo nezávislým trénermi, ktorí spolupracujú s týmito inštitúciami. Je na vedúcej osobnosti organizácie, aby zvolila to čo je najviac vhodné.
- Organizácie občianskej spoločnosti (CSO) a iné inštitúcie hostujúce účastníkov pri ich formálnych skúsenostiach v lokálnych alebo medzinárodných programoch / projektoch, ktoré sú implementované tak v kontexte Globálneho Severu ako aj Globálneho Juhu. CSO by mali podporovať neformálny tréning, obzvlášť v aspektoch spojených s lokálnym / národným kontextom a ktoré sú spojené s ich rozsahom práce.

Formálny tréning

V druhej úrovni HECOSu formálny tréning je dobrovoľnícka pracovná skúsenosť v teréne, ktorá umožní účastníkom, aby si upevnili poznatky naučené počas neformálneho tréningu. Očakáva sa, že táto skúsenosť bude trvať jeden alebo dva týždne¹. Miesta pre formálny tréning budú situované vo viacerých krajinách po celom svete – hlavne v Európe a Afrike² – na miestach, kde CSO uskutočňujú svoje rozvojové projekty. Tieto iniciatívy formálneho tréningu môžete nájsť v Tréningovom katalógu, ktorý je zrozumiteľným prehľadom iniciatív o udržateľnom rozvoji, ktoré sú spojené s modulmi jednotlivých tréningových cyklov. Je vhodné poznamenať, že všetky tréningy majú za cieľ udržateľný rozvoj. Takto majú účastníci tréningu širokú škálu možností, ktorá im umožní vybrať si takú možnosť, ktorá najlepšie zodpovedá ich záujmom a očakávaniam ako aj obmedzeniam času a zdrojov.

¹ Príležitostne, keď sa neformálny tréning realizuje v krajinách ako Mozambik alebo Angola, skúsenosť môže trvať až 4 týždne.

² Niektoré iniciatívy budú situované do Južnej Ameriky a Ázie.

Závěrečné hodnocení

Posledný krok HECOS je konečné hodnotenie účastníkov učebného a hlavne kompetencií nadobudnutých prostredníctvom prechádzajúcich úrovní. Po návrate z terénu, účastníci sú pozvaní k záverečnému stretnutiu s predstaviteľmi vedúcej inštitúcie(cí) a / alebo trénermi. Vzájomne si pomôžu v procese sledovania a hodnotenia učenia sa získavania zručností.

Nadväzujúc na učebné výsledky každého modulu, každá tréningová skúsenosť by mala mať za cieľ rozvíjať organizačné, manažérske zručnosti a zručnosti riešenia problémov ako aj etické zručnosti. Za týmto účelom, vedúca inštitúcia vyberá takú neformálnu tréningovú metodológiu a formálny tréningový kontext, ktorý je najviac vhodný na dosiahnutie cieľov svojej politiky CSR.

Skúsenosti HECOS: štyri možnosti

Berúc do úvahy čas všetkých dotknutých strán a zvolený učebný plán, je možné si vybrať jednu zo štyroch možností ponúkaných HECOSom. Každá voľba je v súlade s rámcom Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS)³. Takto voľbou z A, B, C alebo D a ukončením kurzu, účastníci sú schopní nazbierať rozličný počet kreditov (pozri nižšie).

Úroveň	HECOS skúsenosť			
	Voľba A	Voľba B	Voľba C	Voľba D
1. Neformálny tréning	40	30	20	18
2. Informálny tréning	100	56	40	30
3. Konečné hodnotenie	8	8	4	2
Celkom (h)	148	94	64	50
ECTS (1ECTS=30h)	5	3	2	1

Ako už bolo spomenuté v tréningovom manuály, každý tréningový modul bol naplánovaný tak, aby korešpondoval 6-tej úrovni výučbovej skúsenosti v rámci Európskeho kvalifikačného rámca (EQF). Úroveň 6 „je definovaná súborom popisov určujúcich výsledky výučby relevantnej ku kvalifikáciám na tejto úrovni v ktoromkoľvek systéme kvalifikácií“⁴.

³ „ECTS je kreditný systém navrhnutý pre uľahčenie pohybu študentov medzi rôznymi krajinami. Pretože sú založené na dosiahnutých učebných výsledkoch a počte hodín kurzu, ktoré si študent preniesie ako ECTS kredity z jednej univerzity na druhú, aby sa spočítali do celkového výsledku štúdia jednotlivca v danom programe alebo tréningu (http://ec.europa.eu/education/ects/ects_en.htm)

⁴ Zdroj: “Descriptors defining levels in the EQF“ <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>

2. Skúsenosti HECOS – praktický tréningový manuál

Táto časť poskytuje všeobecné návrhy smerované k inštitúciám (napr.: k poskytovateľom tréningov, univerzitám, MVO, Obchodným a priemyselným komorám atď.), ktoré majú záujem o vytvorenie tréningových programov založených na modely HECOS. Návrhy tiež smerujú k účastníkom, ktorí majú záujem o niektorú z tréningových skúseností ponúkanú v rámci HECOSu. Poznámka: Môžete kedykoľvek požadovať od partnerov HECOS celkovú ponuku navrhnutú tak, aby spĺňala Vaše individuálne požiadavky alebo požiadavky skupiny účastníkov.

Chcel by som zorganizovať vzdelávací program HECOS

- Skontrolujte profil potenciálnych účastníkov/klientov, menovite ziskových a neziskových; oblasť pôsobenia/sektor, hlavné ciele a záujmy.
- Pri poskytovaní poradenstva vo výbere neformálnej a formálnej tréningovej skúsenosti berte do úvahy profil potenciálnych účastníkov: pracovnú pozíciu, očakávania a motiváciu, časové možnosti k účasti na tréningu a podobne.
- Uistite sa vopred, že účastníci sú si vedomí toho čo je zahrnuté (a čo nie je) v tréningových poplatkoch. Počas výberu formálnej časti tréningu, kontaktujte partnera HECOSu, ktorý je spojený s určitou iniciatívou. Rovnako si potvrdte, že účastníci sú si plne vedomí, aké sú v existujúcich hosťujúcich krajinách podmienky, konkrétne zdravotnícke zariadenia a prevencia (napr.: povinné očkovanie atď.), komunikačné služby (napr.: miesta bez spoľahlivého internetového pripojenia, prístupu), byrokracia (vízové procesy), a ďalšie.

Chcel by som sa zúčastniť na vzdelávacom programe HECOS

• Tento tréningový program bude prispôsobený potrebám a očakávaniam účastníkov tak, aby účastníci získali čo najviac skúsenosti, pričom nesmú byť ohrozené ich práva napr. čas na tréning. Moduly, trvanie a tréningové programy - pre neformálne aj formálne skúsenosti - je možné prispôbiť podľa oblasti pôsobenia účastníkov a očakávania odbornej prípravy; Prístup HECOSu je založený na metodológii, ktorá presahuje proces šikanovania a nadobúdania poznatkov, pričom zohľadňuje aj vlastné skúsenosti účastníkov, ich záujmy, emócie a postoje. Je preto dôležité zvážiť tieto a ďalšie aspekty pri výbere konkrétneho tréningovej skúsenosti.

- Účastníci musia od organizátorov tréningu požadovať taký návrh, ktorý by uspokojoval ich potreby a záujmy, ak aj potreby a záujmy ich spoločnosti. Návrh musí obsahovať minimálne tieto časti:
 - 1) **Technická:** odvoláva sa na modulové témy, výsledky vzdelávania, trvanie a harmonogram tréningu, počet účastníkov atď
 - 2) **Prevádzková:** uvádza predpoklady a podmienky pre neformálne tréningy, konkrétne byrokratické úpravy pred cestovaním, existujúce podmienky a dostupné služby v hosťovskej krajine atď .
 - 3) **Finančná:** obsahuje podrobný a komplexný rozpočet pre neformálne aj formálne vzdelávacie tréningy.Ak chcete získať ďalšie informácie, obráťte sa na niektorého z partnerov projektu.

HECOS FOR ETHICS— The PARTNERS

AICCRE - VENETO
Isola di San Servolo, 30133,
Venice, Italy, tel.
+390412719566, Fax:
+390418109966, www.aiccre.it
Email: aiccreve@hotmail.com

OIKOS ONLUS
Piazza Patriarcato, 8, 33100,
Udine, Italy, tel. +390432520803,
www.oikosonlus.net
Email: info@oikosonlus.net

VOKA
Lammerstraat, 18, BE23—Prov. Oost-
Vlaanderen, Gent, tel. +3292661440,
Fax: +3292661441, www.voka.be
Email: geert.moerman@voka.be

ODISEE
Warmoesberg, 26, BE, Brussel,
Belgium, tel. +32(0)2101211,
www.odisee.be
Email: elien.crois@odisee.be

INNO-SPECTRUM
Miskloc, H-3530, Eszébet tér 2, Hungary, Tel.
+36 203441723,
www.innospectrum.hu
Email: fefrenc.meszáros@innospectrum.hu

TUCE
Letna, 9, 04200, Kosice, Slovakia, Tel.
+421556022181, Fax: +421556332748,
www.tuce.sk
Email: natasa.urbancikova@tuce.sk

PRC SCCI
Vajanského, 10, SK041, 08001,
Presov, Presovsky kraj, Slovakia,
Tel. +421 517580062, Fax:
+421517732413, www.po.sopk.sk
Email: juraj.kupciha@sopk.sk

STOCKHOLMS UNIVERSITET
Universitetsvaegen, 10, 10691,
Stockholm, Sweden, Tel. +46 9162000,
www.su.se
Email: maria.grafstrom@score.su.se

ROSTO SOLIDARIO
R. Mestre António Joaquim, 8, 4520-239,
Santa Maria da Feira, Portugal, Tel.
+351256336001, www.rostosolidario.pt
Email: cidadaniaglobal@rostosolidario.pt